

TAALBELEID IN EEN ACHTBAAN

Optimale taalontwikkeling op scholen staat of valt met een door de hele organisatie gedragen taalbeleid. Een beleid, dat voortdurend onderhevig is aan veranderingen en moet worden bijgesteld. Schoolontwikkeling staat immers nooit stil.

Ontwikkeling van beleid is het beste vorm te geven in een cyclisch model. José Bijl en Bas van Eerd hebben in opdracht van Taalweb Amsterdam een dergelijk model ontwikkeld, specifiek voor taalbeleid. Zij hebben hierbij gebruikgemaakt van het model zoals Luc Rijkschroeff en Ton van Roosmalen hebben beschreven in De achtbaan, een cyclisch model voor de ontwikkeling van beleid en kwaliteit (Den Bosch, KPC groep 2003).

Vier fases

Volgens dit model doorloopt het beleidsvormingsproces de volgende vier fases: vaststellen, uitvoeren, evalueren en bijstellen. Bij het vaststellen van het beleid geeft de directie onder meer aan welke doelstellingen er zijn en waar de prioriteiten liggen. Deze ideeën worden in de tweede fase vertaald in de daadwerkelijke uitvoering. In de derde fase volgt de evaluatie. De resultaten van leerlingen én problemen die zich gaandeweg het project voordoen, vormen de basis voor fase vier, het bijstellen van het taalbeleid.

Drie niveaus

Deze cyclus wordt weergegeven als een acht om te accentueren dat het niet alleen om de vier fases gaat, maar dat er ook verschillende niveaus in de organisatie bij zijn betrokken. Op strategisch niveau stelt de directie de voornemens op lange termijn, de visie en de doelstelling vast. Op het tactische niveau worden deze hoofdlijnen vertaald naar concrete uitvoeringsplannen en actieplannen. Op operationeel niveau volgt dan de concrete uitwerking van de plannen.

Alle schakels in de achtbaan (de fases en de niveaus) zijn onmisbaar voor het succesvol uitvoeren van het taalbeleid. Als elk niveau zijn verantwoordelijkheden neemt en zorg draagt voor de kwaliteit, wordt de uitvoering van taalbeleid een succes.

TAALBELEID IN EEN ACHTBAAN

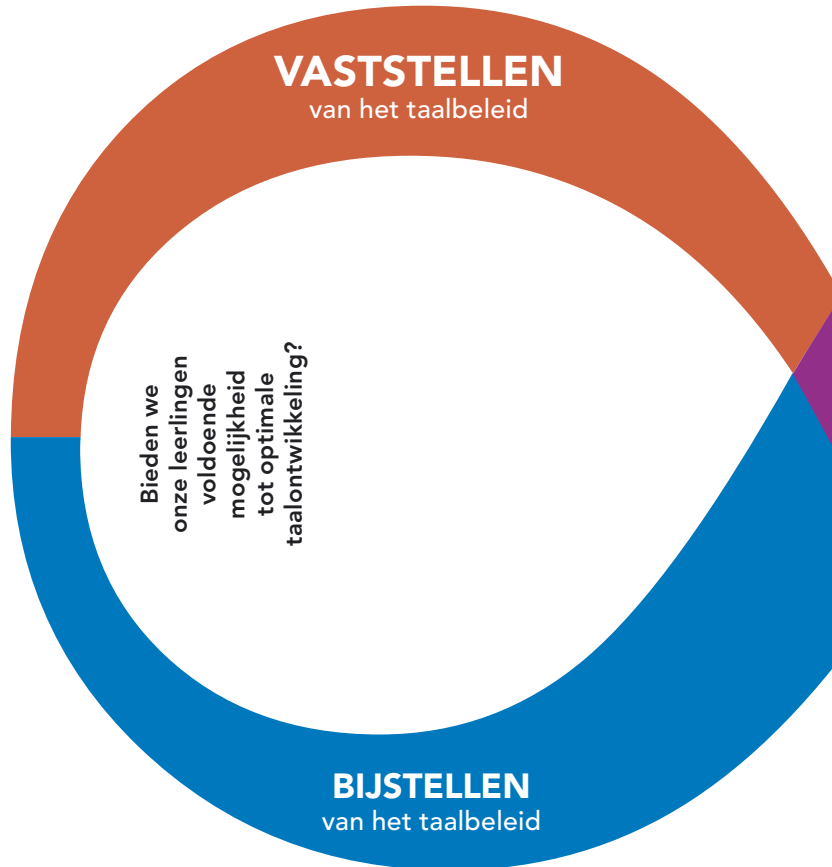
Doen we de dingen goed?

Wat zijn onze sterke en zwakke punten?
Hoe staan we ervoor?
Wat zijn de plannen voor de toekomst?
Wat zijn de prioriteiten?
Wat zijn de doelen?

Hoe goed doen we de dingen?

Hoe verloopt de uitvoering?
Wat gebeurt er in de school?
Is er voldoende facilitering?
Is er tussentijdse bijstelling nodig?

STRATEGISCH NIVEAU

Bieden we onze leerlingen voldoende mogelijkheden tot optimale taalontwikkeling?

TACTISCH NIVEAU

Welke mogelijkheden bieden we onze leerlingen voor optimale taalontwikkeling?

OPERATIONEEL NIVEAU

Hoe bieden we onze leerlingen de mogelijkheid tot optimale taalontwikkeling?

Hebben we de dingen goed gedaan?

Zijn er wijzigingen in het beleid?
Zijn er andere mensen betrokken?
Wat kan beter?
Wat moet anders?

Hoe doen we de dingen goed?

Hoe werken we aan de doelen?
Wat gaan we komend jaar doen?
Hoe informeren we de betrokkenen?
Hoe prioriteren we?
Hoe gaan we concreet aan de slag?